

TESTNEVELÉSI EGYETEM

Szabályzat a szellemi alkotások védelméről, kezeléséről

(a szabályzat az SZMR 4. sz. mellékletét képezi)

A Szenátus elfogadta a 20/2018. (III. 29.) számú határozatával.

A 2021. június 30-án elfogadott módosításokkal egységes szerkezetben.

Módosító határozatok:

39/2021. (VI. 30.) számú szenátusi határozat

2018.

Tartalom

I.	FEJEZET: Bevezető rendelkezések.....	3
1.	§ Szabályzat célja	3
2.	§ Szabályzat személyi és tárgyi hatálya.....	3
3.	§ Alapfogalmak.....	3
II.	FEJEZET: Szerzői művek.....	4
4.	§ A szerzői jogi védelem tárgya	4
5.	§ Szerzői jogok (személyhez fűződő és vagyoni jogok)	4
6.	§ Szerzői művek vagyoni jogaira vonatkozó szabályok.....	5
7.	§ Szabad felhasználás esetei	5
III.	FEJEZET: Felhasználási és kiadói szerződések	6
8.	§ Felhasználási szerződések	6
9.	§ Kiadói szerződések.....	6
IV.	FEJEZET: Találmányokra vonatkozó szabályok.....	6
10.	§ Szolgálati találmány	6
11.	§ Alkalmazotti találmány	7
12.	§ A találmányok bejelentésére vonatkozó eljárási szabályok.....	7
13.	§ Know-how (védett ismeret)	7
V.	FEJEZET: Hallgatókra vonatkozó szabályozás	8
14.	§ A hallgatók által létrehozott szellemi alkotások.....	8
VI.	FEJEZET: Szellemi alkotásokkal kapcsolatos jogkövetkezmények, jogorvoslat.....	8
15.	§ Jogkövetkezmények, jogorvoslat	8
VII.	FEJEZET: Kapcsolódó jogszabályok.....	9
VIII.	FEJEZET: Záró rendelkezések	9
16.	§ Hatálybalépés, közzététel	9

I. FEJEZET: Bevezető rendelkezések

A Testnevelési Egyetem Szenátusa a Szervezeti és Működési Szabályzat 1. rész Szervezeti és Működési Rend 12. § (1) bekezdés eb) pontjában kapott felhatalmazás alapján a Testnevelési Egyetemen (továbbiakban: Egyetem) keletkező szellemi alkotások védelmére és kezelésére vonatkozó szabályokat az alábbiak szerint határozza meg.

1. § Szabályzat célja

- (1) A Szabályzat célja az Egyetemen létrejövő szellemi alkotások bejelentésének, védelmének és díjazási feltételeinek meghatározása, az alkotói, kutatói tevékenység ösztönzése, elismerése, szakmai és jogi támogatása.

2. § Szabályzat személyi és tárgyi hatálya

- (1) A Szabályzat személyi hatálya kiterjed az Egyetem valamennyi közalkalmazottjára, az Egyetemmel megbízási és egyéb foglalkoztatásra irányuló jogviszonyban álló személyekre (a továbbiakban együttesen: alkalmazottak) valamint az Egyetem hallgatóira.
- (2) A szabályozás tárgyi hatálya kiterjed valamennyi, a Szabályzat hatálya alá tartozó személy által folytatott tevékenység (különösen: tudományos kutatómunka) során létrehozott
 - a) szerzői műre, amely törvény erejénél fogva áll szerzői jogi védelem alatt;
 - b) olyan szellemi alkotásra (találmányra), amelyre iparjogvédelmi oltalom szerezhető;
 - c) know-how-ra;

amelyek tekintetében a szolgálati vagy alkalmazotti jelleg megállapítható.

3. § Alapfogalmak

Szellemi alkotás: Olyan alkotás, műszaki megoldás, amely alkalmas arra, hogy ipar-jogvédelmi oltalom (szabadalom, használati mintaoltalom, formatervezési mintaoltalom, topográfiaoltalom) tárgyát képezze, vagy amely jogszabály erejénél fogva szerzői jogi védelem alatt áll, ideértve azt az esetet is, amikor a hasznosítási célok, lehetőségek függvényében a megfelelő oltalom megszerzése helyett az alkotás titokban tartása célszerű. A szellemi alkotások közé tartozik továbbá a know-how is.

Szellemi tulajdon: A szellemi alkotások tekintetében fennálló, a tulajdonjoghoz hasonló abszolút szerkezetű jogviszony, amely az iparjogvédelmi oltalom megszerzésével vagy azon lépések megtételével jön létre, amelyek az adott szellemi alkotás titokban tartását szolgálják, illetve amely jogviszony szerzői művek esetében a szellemi alkotás létrehozásával keletkezik.

Gyűjteményes mű: Olyan szerzői mű, amely tartalmának összeválogatása, elrendezése vagy szerkesztése egyéni, eredeti jellegű.

Közös mű: Több szerző által létrehozott mű.

Feltalálói tevékenység: Feltalálói tevékenységen alapul a találmány, ha az a technika pillanatnyi állásához képest a szakember számára nem nyilvánvaló.

Újdonság: Új a találmány, ha nem tartozik a technika állásához. A technika állásához tartozik mindaz, ami az elsőbbség időpontja előtt írásbeli közlés, szóbeli ismertetés, gyakorlatba vétel útján vagy bármilyen más módon, bárki számára hozzáférhetővé vált.

Szolgálati találmány: az a találmány, amely olyan személytől származik, akinek munkaviszonyból folyó kötelessége, hogy a találmány tárgykörébe eső megoldásokat dolgozzon ki.

Alkalmazotti találmány: az a találmány, amely olyan személytől származik, akinek nem munkaviszonyból folyó kötelessége, hogy olyan találmányt dolgozzon ki, amelynek hasznosítása munkáltatója tevékenységi körébe tartozik.

Know-how (védtett ismeret): azonosításra alkalmas módon rögzített, vagyoni értéket képviselő műszaki, gazdasági vagy szervezési ismeret, tapasztalat vagy ezek összeállítása.

Többszörözés: a mű anyagi hordozón való – közvetlen vagy közvetett – rögzítése, bármilyen módon, akár véglegesen, akár időlegesen, valamint egy vagy több másolat készítése a rögzítésről.

II. FEJEZET: Szerzői művek

4. § A szerzői jogi védelem tárgya

- (1) A szerzői jogi védelem tárgya az irodalmi, tudományos és művészeti alkotás.
- (2) A szerzői jogi védelem alá tartozik különösen:
 - a) irodalmi (pl. szépirodalmi, szakirodalmi, tudományos, publicisztikai) mű,
 - b) nyilvánosan tartott beszéd,
 - c) színmű,
 - d) filmalkotás,
 - e) fotó,
 - f) térképmű,
 - g) építészeti alkotás,
 - h) építészeti alkotás terve,
 - i) műszaki létesítmény terve,
 - j) gyűjteményes műnek minősülő adatbázis.
- (3) A szerzői jogi védelem nem terjed ki a sajtótermékek közleményeinek alapjául szolgáló tényekre vagy napi hírekre.
- (4) Valamely ötlet, elv, elgondolás, eljárás, működési módszer vagy matematikai művelet nem lehet tárgya a szerzői jogi védelemnek.
- (5) Szerzői jogi védelem alatt áll - az eredeti mű szerzőjét megillető jogok sérelme nélkül - más szerző művének átdolgozása, feldolgozása vagy fordítása is, ha annak egyéni, eredeti jellege van.

5. § Szerzői jogok (személyhez fűződő és vagyoni jogok)

- (1) A szerzőt a mű létrehozásától kezdődően személyhez fűződő és vagyoni jogok illetik meg.
- (2) Személyhez fűződő jogok:
 - a) a mű nyilvánosságra hozatala,
 - b) a név feltüntetése,
 - c) a mű egységének védelme.
- (3) Vagyoni jogok:
 - a) a többszörözés joga,
 - b) a terjesztés joga,

- c) a nyilvános előadás joga,
- d) a mű nyilvánosságához való közvetítésének joga,
- e) az átdolgozás joga.

- (4) A szerző a személyhez fűződő jogait nem ruházhatja át és nem mondhat le róluk.
- (5) A szerzői jogi védelem alapján a szerzőnek kizárólagos joga van a mű egészének vagy valamely azonosítható részének anyagi formában és nem anyagi formában történő bármilyen felhasználására és minden egyes felhasználás engedélyezésére. Eltérő törvényi rendelkezés hiányában a felhasználásra engedély felhasználási szerződéssel szerezhető.

6. § Szerzői művek vagyoni jogaira vonatkozó szabályok

- (1) Szerzői művek vagyoni joga az Egyetemet illeti meg, amennyiben a szerzői mű elkészítése a szerző közalkalmazotti vagy más foglalkoztatásra irányuló jogviszonyból eredő kötelessége.
- (2) Ha az Egyetem a szerzői mű felhasználására másnak engedélyt ad vagy a szerzői mű vagyoni jogait másra átruhazza a szerzői jog tulajdonosát díjazás illeti meg.
- (3) A szerző az Egyetem jogszerzése esetén is jogosult marad arra a díjazásra, amely a szerzői jogi törvény alapján a felhasználás jogának átruházását követően is megilleti.
- (4) Az Egyetem képviselőiben eljáró személyek kötelesek gondoskodni arról, hogy harmadik személlyel folytatott kutatási, tanácsadói, termékfejlesztési tevékenység megkezdése előtt írásban rögzítésre kerüljenek az együttműködés feltételei és a szellemi alkotásokhoz fűződő jogok.

7. § Szabad felhasználás esetei

- (1) Az alábbi esetekben a mű felhasználása díjtalan és ahhoz – a d) pont kivételével – a szerző engedélye nem szükséges:
 - a) A mű részletét - az átvevő mű jellege és célja által indokolt terjedelemben és az eredetihez híven - a forrás, valamint az ott megjelölt szerző megnevezésével bárki idézheti.
 - b) Nyilvánosságra hozott irodalmi vagy zenei mű, film részlete, vagy kisebb terjedelmű ilyen önálló mű, továbbá képzőművészeti, építészeti, iparművészeti és ipari tervezőművészeti alkotás képe, valamint fotóművészeti alkotás szemléltetés érdekében iskolai oktatási célra, valamint tudományos kutatás céljára a forrás és az ott megjelölt szerző megnevezésével a cél által indokolt terjedelemben átvehető, feltéve, hogy az átvevő művet nem használják fel üzletszerűen. Átvételnek minősül a mű olyan mértékű felhasználása más műben, amely az idézést meghaladja.
 - c) A b) pontban említett átvevő mű nem üzletszerű többszörözéséhez és terjesztéséhez nem szükséges a szerző engedélye, ha az ilyen átvevő művet az irányadó jogszabályoknak megfelelően tankönyvvé vagy segédkönyvvé nyilvánítják, és a címlapon az iskolai célt feltüntetik.
 - d) A mű iskolai oktatási célra iskolai foglalkozás keretében átdolgozható. Az átdolgozott mű felhasználásához az eredeti mű szerzőjének engedélye is szükséges.
 - e) Természetes személy magáncélra a műről másolatot készíthet, ha az jövedelemszerzés vagy jövedelemfokozás célját közvetve sem szolgálja. E rendelkezés nem vonatkozik az építészeti műre, a műszaki létesítményre, a szoftverre és a számítástechnikai eszközzel működtetett adatbázisra, valamint a mű nyilvános előadásának kép- vagy hanghordozóra való rögzítésére.
 - f) Nyilvános szolgáltatásokat nyújtó könyvtár, iskolai oktatás célját szolgáló intézmény, a műről másolatot készíthet, ha az jövedelemszerzés vagy jövedelemfokozás célját közvetve sem szolgálja, és tudományos kutatáshoz vagy archiváláshoz szükséges, nyilvános

könyvtári ellátás céljára készül, megjelent mű kisebb részéről, illetve újság- vagy folyóiratcikkről belső intézményi célra készül.

- g) Könyvként kiadott mű egyes részei, valamint újság- és folyóiratcikkek az iskolai oktatás céljára egy-egy iskolai osztály létszámának megfelelő, illetve a köz- és felsőoktatási vizsgákhoz szükséges példányszámban többszörözhetők.
- h) Nyilvánosan tartott előadások és más hasonló művek részletei, valamint politikai beszédek tájékoztatás céljára - a cél által indokolt terjedelemben - szabadon felhasználhatók. Ilyen felhasználás esetén a forrást - a szerző nevével együtt - fel kell tüntetni, hacsak ez lehetetlennek nem bizonyul. Az említett művek gyűjteményes kiadásához a szerző engedélye szükséges.
- i) Ha az előadás jövedelemszerzés vagy jövedelemfokozás célját közvetve sem szolgálja, és a közreműködők sem részesülnek díjazásban, a művek előadhatók iskolai oktatás céljára és iskolai ünnepélyeken, magánhasználatra, valamint alkalmyszerűen tartott zártkörű összejövetelen.

III. FEJEZET: Felhasználási és kiadói szerződések

8. § Felhasználási szerződések

- (1) Felhasználási szerződés alapján a szerző díj fizetése ellenében engedélyt adhat valamely gazdálkodó szervezetnek (ideértve az Egyetemet is) a műve felhasználására.
- (2) A felhasználási engedély korlátozható valamely területre, időtartamra, felhasználási módra és a felhasználás meghatározott mértékére.
- (3) A felhasználási engedély a felhasználó gazdálkodó szervezet megszűnése vagy szervezeti egységének kiválása esetén a szerző beleegyezése nélkül átszáll a jogutódra.

9. § Kiadói szerződések

- (1) Az Egyetem az alkalmazottjaival tudományos művek, ismeretterjesztő anyagok kiadása céljából kiadói szerződést köthet.
- (2) Kiadói szerződés alapján a mű szerzője köteles a művet az Egyetem rendelkezésére bocsátani.
- (3) Az Egyetem kiadói szerződés alapján jogosult a mű kiadására, forgalomba hozatalára.
- (4) Az Egyetem köteles a szerzőnek a szerződésben és jelen Szabályzatban meghatározottak szerint díjat fizetni.

IV. FEJEZET: Találmányokra vonatkozó szabályok

10. § Szolgálati találmány

- (1) A szolgálati találmány szabadalma az Egyetemet illeti meg.
- (2) A szolgálati találmány értékesítése esetén a feltalálót találmánydíj illeti meg a találmányok szabadalmi oltalmáról szóló 1995. évi XXXIII. törvény 13. §-ában meghatározott ideig.
- (3) A szolgálati találmány értékesítésének kell tekinteni:
 - a) a találmány hasznosítását, ideértve a hasznosításnak előnyös piaci helyzet teremtése vagy fenntartása érdekében történő mellőzését is;
 - b) a hasznosítás más részére történő engedélyezését;

c) a szabadalmi igény vagy a szabadalom teljes vagy részleges átruházását.

11. § Alkalmazotti találmány

- (1) Az alkalmazotti találmány hasznosítási joga az Egyetemet illeti meg, azzal, hogy a hasznosítási jogot az Egyetem nem ruházhatja át és a hasznosítás során a feltaláló nyilvánossághoz való joga nem sérülhet. A találmány szabadalmi joga a feltalálót illeti meg.
- (2) Az alkalmazotti találmány hasznosítása esetén a feltalálót díjazás illeti meg.
- (3) Az alkalmazotti találmány díjazásánál figyelembe kell venni:
 - a) a találmány tárgya szerinti műszaki területen kialakult licencia-forgalmi viszonyokat,
 - b) a felek között fennálló szerződést.

12. § A találmányok bejelentésére vonatkozó eljárási szabályok

- (1) A feltaláló az alkalmazotti vagy szolgálati találmányt, a megalkotását követően, írásban köteles a Rektori Hivatallal – a kancellár egyidejű tájékoztatása mellett – ismertetni.
- (2) A Rektori Hivatal a találmánnyal érintett szervezeti egység vezetőjével és a kancellárral együttműködve, a beadott dokumentumok megvizsgálását követő 60 napon belül javaslatot tesz a rektornak a találmány hasznosítására, a találmány elfogadására vagy a hasznosítás mellőzésére, a találmány elutasítására.
- (3) A rektor a javaslat kézhezvételétől számított 15 napon belül dönt arról, hogy a találmány hasznosítására az Egyetem igényt tart-e.
- (4) A bejelentést, ismertetést, minden olyan személy és testület, aki az információ kezelésével, továbbításával foglalkozik köteles titkosan kezelni, arról felvilágosítást illetéktelen személynek, szervezetnek nem adhat, az ismertetett iratokba betekintést nem biztosíthat.
- (5) A szolgálati találmánnyal a feltaláló rendelkezhet, ha:
 - a) a rektor 90 napon belül nem nyilatkozik a találmány elfogadásáról,
 - b) ahhoz a rektor írásban hozzájárul.
- (6) Az alkalmazotti találmány hasznosítási joga a feltalálót illeti meg, ha:
 - a) a rektor 90 napon belül nem nyilatkozik a találmány hasznosításáról,
 - b) ahhoz a rektor írásban hozzájárul.

- (7) Az Egyetem a találmány hasznosításáról való döntéséről köteles a feltalálót haladéktalanul tájékoztatni.

13. § Know-how (védett ismeret)

- (1) Az alkalmazott az általa az Egyetemmel összefüggésben kidolgozott know-how-t, annak rögzítése esetén köteles a Rektori Hivatallal – a kancellár egyidejű tájékoztatása mellett – ismertetni.
- (2) A Rektori Hivatal a know-how-val érintett szervezeti egység vezetőjével és a kancellárral együttműködve, a beadott dokumentumok megvizsgálását követő 30 napon belül javaslatot tesz a rektornak a know-how elfogadására vagy elutasítására.
- (3) A rektor a javaslat kézhezvételétől számított 15 napon belül dönt a know-how elfogadásáról vagy elutasításáról.

- (4) A bejelentést, ismertetést, minden olyan személy és testület, aki az információ kezelésével, továbbításával foglalkozik köteles titkosan kezelni, arról felvilágosítást illetéktelen személynek, szervezetnek nem adhat, az ismertetett iratokba betekintést nem biztosíthat.
- (5) Az Egyetem a know-how elfogadása esetén köteles gondoskodni annak titokban maradásáról.
- (6) A know-how kidolgozóját elfogadás esetén díjazás illeti meg.
- (7) A know-how díjazásánál a hasznosítás előnyeit kell figyelembe venni.

V. FEJEZET: Hallgatókra vonatkozó szabályozás

14. § A hallgatók által létrehozott szellemi alkotások¹

- (1) A szellemi alkotással (szerzői művel) kapcsolatos valamennyi személyhez fűződő jog a szerzőt illeti meg, függetlenül az intézményi erőforrások felhasználásától.
- (2) Amennyiben a hallgató hallgatói jogviszonyával összefüggő kötelezettsége teljesítésével, az Egyetem erőforrásainak felhasználásával hoz létre szellemi alkotást, akkor az azzal kapcsolatos vagyoni jogokat – a szellemi alkotás átadásával – az Egyetem szerzi meg.
- (3) Amennyiben az Egyetem kutatásba vagy valamely más szellemi alkotás létrehozását eredményező tevékenységbe vonja be a hallgatót, abban az esetben a hallgatóval hallgatói munkaszerződést vagy egyéb polgári jogi szerződést kell kötni. E szerződés alapján szerzi meg az Egyetem a hallgató által vagy a hallgató közreműködésével létrehozott szellemi alkotással kapcsolatos vagyoni jogokat. A szerződésben rendelkezni kell a szellemi alkotással összefüggő jogokról, a hallgató díjazásáról, a szellemi alkotás esetleges hasznosításáról és bele kell foglalni a jelen Szabályzat elfogadásáról rendelkező nyilatkozatot is.
- (4) Abban az esetben, ha az Egyetem a hallgató által önállóan létrehozott szellemi alkotással kapcsolatos vagyoni jogokat a (2) - (3) bekezdés szerinti eseteken kívül kívánja megszerezni, akkor a hallgatóval külön erre vonatkozó szerződést kell kötni.

VI. FEJEZET: Szellemi alkotásokkal kapcsolatos jogkövetkezmények, jogorvoslat

15. § Jogkövetkezmények, jogorvoslat

- (1) Amennyiben a Szabályzat tárgyát képező bármely szellemi alkotást a Szabályzatban meghatározott módon az arra kötelezettek nem jelentik be, illetve az Egyetem javára nem ajánlják fel, vagy a Szabályzat rendelkezéseit egyéb módon megsértik, az Egyetem követelheti a szellemi alkotáshoz fűződő jogainak érvényesítését.
- (2) A Szabályzat szerinti valamely eljárás során az Egyetem nevében eljáró bármely szerv vagy személy döntése ellen, írásban, 15 napon belül felülvizsgálati kérelem nyújtható be. A Szabályzattal, valamint annak végrehajtásával kapcsolatos jogviták tekintetében a vonatkozó jogszabályi rendelkezések irányadók.

¹ Módosította a Szenátus 39/2021. (VI. 30.) számú határozata, hatályos 2021. VII. 1-től.

VII. FEJEZET: Kapcsolódó jogszabályok

1999. évi LXXVI. törvény a szerzői jogról

1995. évi XXXIII. törvény a találmányok szabadalmi oltalmáról

2011. évi CCIV. törvény a nemzeti felsőoktatásról

2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről

VIII. FEJEZET: Záró rendelkezések

16. § Hatálybalépés, közzététel

- (1) A Szellemi alkotások védelméről, kezeléséről szóló Szabályzatot a Szenátus 2018. március 29-i ülésén hozott 20/2018. (III. 29.) számú határozatával elfogadta.
- (2) A Szabályzat az elfogadását követő napon lép hatályba.
- (3) Jelen Szabályzatot az Egyetem a honlapján közzéteszi, hiteles példányát a Jogi Igazgatóság tartja nyilván.

Budapest, 2018. március 29.

Dr. Genzwein Ferenc s.k.
kancellár

Prof. Dr. h. c. Mocsai Lajos s.k.
rektor